

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-II.1611.1.2022

Warszawa, 12 września 2022 r.

**Pani
Aurelia Michałowska
Mazowiecki Kurator Oświaty**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej² panie: Agata Jastrzębska – główny specjalista³, Karolina Nowakowska – starszy inspektor wojewódzki⁴ i Beata Szumilas – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadziły w okresie od 20 kwietnia do 31 maja 2022 r. kontrolę planową w Kuratorium Oświaty w Warszawie (dalej KO lub Kuratorium), z siedzibą przy Al. Jerozolimskich 32.

Przedmiot kontroli obejmował działania Mazowieckiego Kuratora Oświaty związane z realizacją zadań w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 powierzone w ramach Porozumienia, zawartego pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a Mazowieckim Kuratorem Oświaty (dalej MKO lub Kurator), w okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 21 lipca 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Pani Kurator wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie strukturę organizacyjną, w tym wykaz komórek organizacyjnych oraz ich zadania, wykaz stanowisk kierowniczych, a także wykaz szkół i placówek, nad którymi

---

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135 z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

³ Do 31 kwietnia 2022 r. starszy inspektor wojewódzki.

⁴ Do 31 kwietnia 2022 r. inspektor wojewódzki. Uczestniczyła w czynnościach kontrolnych do 16 maja 2022 r.

MKO sprawuje nadzór pedagogiczny określał Regulamin Organizacyjny Kuratorium Oświaty w Warszawie zatwierdzony przez Wojewodę Mazowieckiego 28 maja 2018 r. (dalej RO KO).

Kontrolowane zagadnienia, zgodnie z RO KO, realizowały:

- Wydział Informacji i Programów Rządowych – w zakresie wykonywania zadań Kuratorium związanych z realizacją programów rządowych we współpracy z właściwymi wydziałami i innymi podmiotami – § 26 ust. 2 pkt 22,
- Główny Księgowy – w zakresie wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych – § 29 pkt 2-4,
- Zespół Finansowo-Księgowy – w zakresie opracowania propozycji podziału środków dla jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych z rezerw celowych budżetu państwa, rozliczania pod względem finansowym programów rządowych, dotacji i środków udzielonych z rezerw celowych – § 30 pkt 4 i 5,
- Zespół Obsługi Prawnej – w zakresie opiniowania projektów umów – § 31 pkt 3.

W badanym okresie pracą jednostki kierowali:

- Pani Aurelia Michałowska – Mazowiecki Kurator Oświaty powołana na stanowisko z dniem 14 marca 2016 r.⁵,
- Pani Dorota Skrzypek – I Mazowiecki Wicekurator Oświaty powołana na stanowisko z dniem 25 kwietnia 2016 r.⁶,
- Pan Krzysztof Wiśniewski – II Mazowiecki Wicekurator Oświaty powołany na stanowisko z dniem 11 lutego 2019 r.⁷

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. Program „Posiłek w szkole i w domu”

Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” (dalej Program) realizowany był na podstawie uchwały w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023⁸. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego

⁵ Powołanie Nr DJE-WNP.012.15.2016.IJ.2 z 10 marca 2016 r.

⁶ Powołanie Nr DKO-WNP.012.8.2016.IJ.4 z 19 kwietnia 2016 r.

⁷ Powołanie Nr DKO-WNP.012.6.2019.DB z 5 lutego 2019 r.

⁸ Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 -2023 (dalej uchwała w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” - M.P. z 19 października 2018 r. poz. 1007).

na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Ma on na celu zapewnić pomoc zarówno osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach, jak i dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji. Program jest finansowany ze środków budżetu państwa oraz ze środków własnych gminy. Zastąpił poprzedni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Program „Posiłek w szkole i w domu” składa się z 3 modułów:

1. modułu dla dzieci i młodzieży,
2. modułu dla osób dorosłych,
3. modułu organizacji stołówek oraz miejsc spożywania posiłków w szkołach.

Działania zawarte w module 3 zakładają doposażenie i poprawę standardu funkcjonujących stołówek (mających własną kuchnię i jadalnię) lub doposażenie tych, które obecnie nie funkcjonują, tak aby mogły zostać uruchomione lub stworzenie nowych stołówek, a także wsparcie w zakresie adaptacji i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków – czyli jadalni. Celem tego modułu jest wzmocnienie opiekuńczej funkcji szkoły poprzez tworzenie warunków umożliwiających spożywanie przez uczniów posiłku w szkole.

Wsparcie finansowe udzielane jest na podstawie rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3⁹ organom prowadzącym, którym dyrektorzy szkół zgłaszają potrzebę skorzystania ze wsparcia. Może ono zostać udzielone na realizację tylko jednego zadania w danej szkole, jeden raz w trakcie realizacji Programu. Rodzaj zadania wskazuje się we wniosku organu prowadzącego, w części dotyczącej danej szkoły. Realizacja działania może być prowadzona w formie zakupu:

1. usług remontowo-adaptacyjnych służących poprawie standardu funkcjonowania stołówek szkolnych lub miejsc spożywania posiłków,
2. niezbędnego wyposażenia kuchni w stołówkach szkolnych,
3. niezbędnego wyposażenia miejsc spożywania posiłków.

Wysokość wsparcia może wynosić do 80% kosztów realizacji zadania, a wkład własny (finansowy lub rzeczowy) organów prowadzących szkoły jest wymagany w wysokości co najmniej 20% kosztów realizacji dotowanego zadania. Źródłem finansowania Programu są środki finansowe planowane w budżetach wojewodów oraz w rezerwie celowej.

Oceny wniosków organów prowadzących pod względem formalnym i merytorycznym dokonuje Zespół do oceny złożonych wniosków powołany przez wojewodę odrębnie w odniesieniu do każdej ze szkół ujętych we wniosku o udzielenie wsparcia finansowego. Wojewoda podejmuje

---

⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2019 r. w sprawie realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków (dalej rozporządzenie w sprawie realizacji modułu 3 – Dz.U. z 2019 r. poz.267).

decyzje o udzieleniu wsparcia organom prowadzącym, w ramach kwoty środków budżetu państwa przyznanych na dane województwo, wskazując szkoły wraz z wysokością udzielanego wsparcia finansowego. Organy prowadzące w kolejnych latach obowiązywania Programu, mogą wystąpić o objęcie wsparciem kolejnych szkół, w tym tych, które nie skorzystały z Programu w roku poprzednim z powodu wyczerpania limitu środków.

Zadania związane z realizacją modułu 3 Programu realizowano w Kuratorium na podstawie zawartego 7 marca 2019 r. pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a MKO Porozumienia w sprawie powierzenia Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty zadań wynikających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Wojewoda sprawował jedynie kontrolę nad realizacją powierzonych zadań pod względem zgodności z prawem oraz postanowieniami porozumienia.

Na ok. 1600 publicznych szkół podstawowych znajdujących się w województwie mazowieckim uprawnionych do udziału w Programie¹⁰ od 2019 r. do chwili obecnej z programu skorzystało 337 szkół, w tym:

- w 2019 – 87 szkół,
- w 2020 – 86 szkół,
- w 2021 – 78 szkół,
- w 2022 – 86 szkół.

II. Kontrole przeprowadzone w Kuratorium Oświaty w zakresie programu „Posiłek w szkole i w domu”

Działania MKO związane z realizacją zadań w ramach modułu 3 Programu nie były poddane analizie przez pracowników Kuratorium w ramach kontroli wewnętrznych czy audytów. Powyższa działalność kontrolowana była natomiast w 2021 r. przez Najwyższą Izbę Kontroli (NIK). Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 września 2021 r.

W wyniku kontroli stwierdzono, że Kuratorium było przygotowane pod względem organizacyjnym i kadrowym do realizacji zadań w ramach modułu 3 Programu. Zadania przypisano odpowiednim komórkom organizacyjnym i pracownikom jednostki, a prawidłowo powołany zespół dokonując oceny wniosków przestrzegał wymogów określonych w rozporządzeniu w sprawie realizacji modułu 3. Terminowo przekazywano sprawozdania z realizacji modułu 3 Programu za lata 2019–2020. Opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości polegały na:

---

¹⁰ Wg danych dostępnych w Systemie Informacji Oświatowej liczba publicznych szkół podstawowych znajdujących się w województwie mazowieckim wynosiła: w 2019 r. – 1626, w 2020 r. – 1618, w 2021 r. – 1600, w 2022 r. – 1594.

- zaliczeniu do kosztów obsługi realizacji zadań wydatków rzeczowych poniesionych przez Kuratorium na zakup komputera i monitora, które nie były bezpośrednio związane z obsługą zespołu do oceny wniosków, co było niezgodne z § 5 ust. 6 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3,
- wyrażeniu zgody na zakup przez gminę dodatkowego sprzętu ze środków dotacji bez zachowania formy pisemnej, co nie wypełniało dyspozycji zawartej w § 9 umowy dotacji,
- zatwierdzeniu zakupu części asortymentu nie objętego wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego,
- nierzetelnej weryfikacji sprawozdań złożonych na podstawie § 15 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3.

NIK w wystąpieniu pokontrolnym z 19 października 2021 r. wskazał na konieczność:

- zaliczenia do kosztów obsługi Programu wyłącznie wydatków rzeczowych bezpośrednio związanych z obsługą zespołu do oceny wniosków,
- dokonywania zmian postanowień umów o realizację zadań w ramach modułu 3 Programu z zachowaniem formy pisemnej,
- rzetelnego rozliczania sprawozdań finansowych,
- zatwierdzania rozliczeń dotacji z podaniem daty dokonania czynności,
- prowadzenia rzetelnej weryfikacji sprawozdań.

Informując o realizacji zaleceń pokontrolnych MKO odniósł się do wszystkich wniosków NIK i wskazał na podjęcia działań mających na celu wzmożenie nadzoru nad realizacją kontrolowanego zadania oraz wyeliminowanie w przyszłości powstawania stwierdzonych nieprawidłowości wyjaśniając, że *„(...) wszystkie zmiany postanowień umowy muszą zachowywać formę pisemną w postaci aneksu do umowy z organem prowadzącym lub w przypadku zmian dotyczących kwestii mniejszej wagi (...) w postaci pisma, na które to zmiany będzie wyrażał zgodę Mazowiecki Kurator Oświaty.”* Zmiany wykazane dopiero w sprawozdaniu rocznym zobowiązano się wyjaśniać pisemnie, a MKO miał decydować o uznaniu ich za zasadne lub o częściowym lub całkowitym zwrocie otrzymanej przez organ prowadzący dotacji wraz z odsetkami.

W zakresie dotyczącym nierzetelnej weryfikacji sprawozdań Kurator poinformował, że: *„Ze względu na konstrukcję wzoru sprawozdania merytorycznego z realizacji zadań w ramach programu, organy prowadzące mają trudności z umiejscowieniem dokonanych zakupów wyposażenia do poszczególnych wyznaczonych trzech grup/obszarów:*

- 1) *Usługi remontowo adaptacyjne dla stołówek lub pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków (jadalni).*

2) Wyposażenie kuchni w stołówce szkolnej.

3) Wyposażenie pomieszczeń przeznaczonych do spożywania posiłków.

Podział według tych parametrów nie występuje na wcześniejszych etapach procedowania programu(...).”

W odpowiedzi wskazano również, że: *„(...) trwają prace nad przygotowaniem procedur w zakresie realizacji programów (...) dokonywania rozliczeń dotacji.”* Ministerstwo Edukacji i Nauki opracowuje nowe wzory dokumentów związanych z realizacją programu, których celem jest ujednoczenie w zakresie przyporządkowania kosztów już na etapie wniosków. Pozwoli to wyeliminować subiektywną ocenę, do którego rodzaju kosztów należy zakwalifikować dany zakup. MKO w piśmie z 12 maja 2022 r. wyjaśnił ponadto, że *„W procesie przygotowywania procedur w zakresie realizacji programów opracowany został Protokół rozliczenia dotacji w zakresie poszczególnych szkół, które otrzymały dotację, poczynszony od rozliczeń dotacji za 2021 rok (rozliczanie miało miejsce w I kwartale 2022 r.). Protokoły zostały dołączone do dokumentów dotyczących rozliczeń dotacji.*

Ponadto Mazowiecki Kurator Oświaty w ramach współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki zaproponował zmianę wzorów dokumentacji związanej z realizacją programu, m. in. wzoru wniosku organu prowadzącego przed kolejnym naborem wniosków w 2022 roku. Ujednoczenie w zakresie przyporządkowania kosztów już na etapie wniosku pozwoli wyeliminować ewentualną subiektywną ocenę, do którego rodzaju kosztów należy zakwalifikować dany zakup oraz pozwoli uniknąć ewentualnych pomyłek (...)

W dalszych etapach realizacji działań związanych z programem zaplanowano wprowadzenie w umowach zapisu, dopuszczającego ewentualne zmiany w zakresie ilości bądź rodzaju kupowanego sprzętu, wyszczególnionego w kalkulacji kosztów zawartej w złożonym wniosku, bez konieczności aneksowania umów (...).”

III Realizacja zadań w ramach modułu 3 Programu „Posiłek w szkole i w domu”

Zadania w ramach modułu 3 Programu Kurator realizował m.in. poprzez:

- przyjmowanie wniosków o udzielenie wsparcia finansowego organów prowadzących szkoły w terminie do 30 kwietnia każdego roku,
- powołanie i zapewnienie odpowiednich warunków pracy Zespołowi do oceny złożonych wniosków,
- publikowanie wykazu organów prowadzących wraz z wysokością udzielonego wsparcia uwzględniając szkoły objęte wsparciem na stronie Biuletynu Informacji Publicznej KO,

- zawieranie w imieniu Wojewody umów dotacji w celu realizacji zadań w ramach modułu 3 Programu oraz rozliczanie środków budżetu państwa przekazanych na powyższy cel,
- dokonanie oceny efektów realizacji zadań w danym roku, a także sporządzanie zbiorczych sprawozdań i informacji.

Zgodnie z przekazanymi przez MKO danymi statystycznymi w okresie objętym kontrolą 536 spośród 1600 publicznych szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego złożyło do Kuratorium za pośrednictwem organu prowadzącego wnioski o udzielenie wsparcia finansowego na realizację zadania w ramach modułu 3 Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W 2021 r. złożono 236 wniosków organów prowadzących dotyczących udzielenia wsparcia finansowego, z czego:

- 57 nie spełniało wymogów formalnych (wnioski obejmowały 176 szkół),
- 179 spełniało wymogi formalne i podlegało dalszej ocenie merytorycznej (wnioski obejmowały 360 szkół).

W okresie objętym kontrolą 78 szkół (wnioski złożone przez 53 organy prowadzące) otrzymało dofinansowanie w ramach modułu 3 Programu o łącznej wartości 5 366 705,29 zł.

Nie wystąpiły przypadki:

- przyjęcia wniosków nie dotyczących realizacji zadań wymienionych w § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3,
- złożenia wniosku przez organ prowadzący dla szkoły, która otrzymała już wsparcie w ramach Programu,
- rozpatrywania wniosków złożonych po terminie określonym w § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3.

Czynnościami kontrolnymi objęto:

- dokumentację, związaną z uzyskaniem wsparcia finansowego przez 27 szkół (18 organów prowadzących),
- dokumentację 6 szkół (6 organów prowadzących), których nie objęto przedmiotowym wsparciem, w tym: 2 placówek, które nie spełniły wymogów formalnych¹¹ oraz 4 szkół, które pomimo spełnienia wymogów formalnych nie otrzymały dofinansowania ze względu na niewystarczającą liczbę uzyskanych punktów.

---

¹¹ Wnioski organów prowadzących zawierały niezgodne ze stanem faktycznym (nieprawdziwe) informacje czy w odniesieniu do danej szkoły wniosek był składany ponownie, co wynika z § 6 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia.

W sprawie wewnętrznych regulacji związanych z realizacją zadań w ramach modułu 3 Programu I Mazowiecki Wicekurator Oświaty (dalej Wicekurator) w piśmie z 30 maja 2022 r. złożył następujące wyjaśnienia: *„Wewnętrzne regulacje w zakresie obiegu dokumentów w urzędzie zawarte są m. in. w Zarządzeniu Nr 79 Mazowieckiego Kuratora Oświaty z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie systemów wykonywania czynności kancelaryjnych w Kuratorium Oświaty w Warszawie. Procedura ta obejmuje również dokumentację związaną z realizacją poszczególnych programów rządowych, w tym również programu „Posiłek w szkole i w domu”. Obowiązująca procedura jest wystarczająca, szczegółowe regulacje wynikają z aktów prawnych dotyczących programu i nie nakładają one obowiązku tworzenia dodatkowych procedur, w związku z tym takowe nie funkcjonują”*.

Powyższa regulacja odnosi się wyłącznie do czynności kancelaryjnych i archiwizacyjnych w zakresie dokumentacji dotyczącej programu „Posiłek w szkole i w domu”.

MKO zarządzeniem nr 34¹² z 22 maja 2019 r. powołał Zespół do oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego (dalej Zespół) w ramach modułu 3 Programu, którego zadaniem była ocena wniosków organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe pod względem formalnym i merytorycznym.

W okresie objętym kontrolą Zespół składał się :

- z 7 osób – 6 pracowników KO oraz pracownika Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej MUW).
- od 30 września 2021 r. z 9 osób – 8 pracowników KO oraz pracownika MUW,

co wypełniało dyspozycje zawartą w § 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3.

W dniu 12 maja 2022 r. Kurator podała, że zapewniona została obsługa Zespołu w ramach programu, *„(...) poprzez realizację następujących działań, m.in.:*

- *organizacja miejsca posiedzenia Zespołu,*
- *ustalenie terminów posiedzeń Zespołu, mając na uwadze dotrzymanie terminów realizacji zadań wynikających z harmonogramu,*
- *zapewnienie materiałów biurowych,*
- *zapewnienie obsługi technicznej dla Zespołu,*

---

¹² Zarządzenie w sprawie powołania Zespołu do oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019–2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków, zmienione zarządzeniem nr 26 MKO z 21 maja 2020 r. Obecnie obowiązuje nowe zarządzeniem nr 48 MKO z 18 listopada 2021 r. w sprawie powołania Zespołu do oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

- *zapewnienie sprzętu niezbędnego do pracy Zespołu,*
- *zapewnienie niezbędnej dokumentacji dotyczącej Programu: wnioski (zarejestrowane, uporządkowane i posegregowane w teczkach), wydruk wniosków złożonych za pośrednictwem platformy ePUAP, wydruk kart oceny,*
- *przygotowanie, wyliczonego jednolicie w skali kraju wskaźnika zamożności jednostek samorządu terytorialnego, niezbędnego do dokonania oceny wniosków,*
- *wydruk aktów prawnych regulujących zasady realizacji programu tabeli ze wskaźnikiem zamożności jst, innych niezbędnych dokumentów,*
- *wsparcie w zakresie interpretacji zapisów rozporządzenia i uchwały,*
- *przedłożenie członkom Zespołu sprawozdawczości z realizacji Programów za poprzedni rok budżetowy (omówienie sprawozdania z poprzedniej edycji Programu),*
- *wsparcie w zakresie weryfikacji podpisów na wnioskach przesłanych przez platformę ePUAP*
- *udzielanie bieżących informacji dotyczących realizacji programu.”*

W toku kontroli ustalono, że badane wnioski zawierały elementy wskazane w § 6 ust. 2 rozporządzeniu w sprawie realizacji modułu 3, tj. m. in.:

- nazwę, adres siedziby, numer telefonu, numer REGON i NIP organu prowadzącego,
- łączną wnioskowaną kwotę wsparcia finansowego na realizację zadań w ramach modułu 3,
- wykaz szkół objętych wnioskiem wraz z informacją o wkładzie własnym organu prowadzącego i jego wysokości w odniesieniu do poszczególnych szkół,
- szczegółowe dane dotyczące szkół,
- informację, czy w odniesieniu do danej szkoły wniosek składany jest ponownie.

Każdorazowo wnioski zawierały deklaracje organów prowadzących dotyczącą zapewnienia wkładu własnego w wysokości minimum 20% kwoty kosztów realizacji zadań, zgodnie z § 3 ust. 3 powyższego rozporządzenia.

Wnioski podpisane zostały w 13 przypadkach (16 szkół) przez wójta gminy, wójta gminy i skarbnika gminy, burmistrza, burmistrza i skarbnika miasta lub posiadającego stosowne upoważnienie zastępcę burmistrza i skarbnika miasta, którzy podpisali równocześnie wykaz szkół objętych wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego w ramach modułu 3 Programu, stanowiący załącznik nr 1 do wniosku. 4 wnioski¹³ (8 szkół) złożone za pośrednictwem platformy ePUAP zawierały podpis elektroniczny osoby upoważnionej, zaś okazany kontrolującym wniosek Miasta i Gminy Sochocin nie zawierał wymaganego podpisu.

---

¹³ Dotyczy wniosków złożonych przez Miasto Garwolin, Gminy: Siedlce i Strzegowo oraz Powiat Otwocki.

W dniu 30 maja 2022 r. przekazano kontrolującym *Potwierdzenie złożenia pisma w Kuratorium Oświaty w Warszawie* przez Miasto i Gminę Sochocin, z którego wynika, że wniosek podpisany został elektronicznie przez burmistrza. Powyższym wypełniono dyspozycje zawartą w § 6 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3.

Wszystkie poddane analizie wnioski zostały złożone zgodnie ze wzorem sporządzonym przez Ministra Edukacji i Nauki, jednakże żaden nie zawierał numeru wniosku ani daty wpływu wniosku do właściwego Wojewody. Ponadto wnioski składane elektronicznie nie zawierały pieczęci organu prowadzącego, a załącznik nr 1 do wniosku¹⁴ nie zawierał podpisów osób upoważnionych. MKO w piśmie z 12 maja br. wskazał, że *„Wzór wniosku o udzielenie wsparcia finansowego nie jest określony w rozporządzeniu, zatem nie ma obowiązku jego stosowania. Złożony wniosek musi jedynie zawierać wszystkie niezbędne elementy, określone w rozporządzeniu.*

W zależności od procedury obiegu dokumentacji, stosowanej w danym urzędzie, numer wniosku i data wpływu są umieszczane w różnorodny sposób. W przypadku wniosku składanego w formie papierowej na pierwszej stronie wniosku umieszczana jest pieczęć wpływu i nadawany jest nr RPW. Jednak w przypadku wniosku przesyłanego za pośrednictwem platformy ePUAP brak jest takiej możliwości, ponieważ nie funkcjonuje forma papierowa wniosku, którą można opieczetować. Stosowne adnotacje dokonywane są w funkcjonującym systemie Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją”.

Wnioski organów prowadzących rejestrowane były w ramach jednolitego rzeczowego wykazu akt pod symbolem 531 – programy oświatowe państwa, a następnie oceniane przez Zespół pod względem formalnym i merytorycznym.

W wyjaśnieniach z 20 maja 2022 r. Wicekurator wskazał, że *„Wnioski nie były uzupełniane przez organy prowadzące. Procedura składania i oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego, określona w rozporządzeniu nie przewiduje występowania do organów prowadzących o uzupełnienie lub korektę złożonych wniosków. W związku z tym wnioski nie podlegają uzupełnieniu ani korekcie.*

Organy prowadzące i szkoły każdego roku są informowane o możliwości składania wniosków w ramach programu, o jego celu i założeniach, jak również o obowiązkach wynikających z udziału w programie w celu jego realizacji (informacja na stronie internetowej, w BIP, wysyłka ePUAP do organów prowadzących).

Ponadto bardzo krótki czas wyznaczony na realizację programu przez wojewodów nie pozwala na występowanie do organów prowadzących o wyjaśnienia. Biorąc pod uwagę liczbę składanych wniosków w skali województwa mazowieckiego, brak jest możliwości występowania

---

¹⁴ Wniosek złożony przez Gminę Siedlce.

do organów prowadzących o uzupełnienie dokumentacji, zmianę zapisów we wniosku czy jego modyfikację. Oznaczałoby to konieczność dokonywania „podwójnej” ich oceny. W tak krótkim czasie nie ma takiej możliwości, biorąc pod uwagę ogromną liczbę wniosków. Ponadto w tym samym czasie realizowane są również inne działania (również inne programy rządowe).

Podkreślić należy również bardzo istotny obowiązek organu prowadzącego, który składa wniosek. Zgodnie z § 6 ust. 4 i 5 rozporządzenia organ prowadzący weryfikuje dane, o których mowa w ust. 2 pkt 5 tegoż paragrafu, czyli m. in. kalkulację planowanych kosztów realizacji zadania, pod względem ich prawidłowości i kompletności. Organ prowadzący nie obejmuje wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego szkół prowadzonych przez ten organ, które przekazały dane nieprawidłowe, niekompletne lub przekazały je po terminie.

Jeżeli zatem organ prowadzący złożył wniosek o udzielenie wsparcia finansowego, to oznacza, że zweryfikował dane w nim zawarte jako poprawne, co poświadcza podpisem pod wnioskiem (...).”

Ocena formalna wniosków organów prowadzących dotyczących udzielenia wsparcia finansowego, zgodnie z § 8 ust. 2 rozporządzenia w sprawie modułu 3, została dokonana biorąc pod uwagę poniższe kryteria:

- złożenie wniosku przez uprawniony organ prowadzący,
- terminowość złożenia wniosku,
- złożenie przez organ prowadzący nie więcej niż jednego wniosku w danym roku,
- prawidłową wysokość kwot wnioskowanego wsparcia,
- zapewnienie każdej szkole wkładu własnego przez organ prowadzący,
- podpisanie wniosku organu prowadzącego przez upoważnione do tego osoby,
- dołączenie dokumentów potwierdzających upoważnienie do składania oświadczeń woli w imieniu organu prowadzącego, w przypadku gdy nie jest nim jednostka samorządu terytorialnego.

Wnioski spełniające wymagania formalne zostały poddane ocenie merytorycznej dokonanej zgodnie z § 8 ust. 8 rozporządzenia oddzielnie dla każdej szkoły objętej wnioskiem. Ocenie podlegała: liczba uczniów w szkole, dotychczasowy sposób zapewnienia żywienia z uwzględnieniem warunków lokalowo-technicznych posiadanych przez obiekt, rodzaj realizowanego zadania oraz przewidywane efekty realizacji zadania. Efektem pracy Zespołu związanej z oceną wniosków były wypełnione *Karty ocen wniosków*. Sposób dokonanej oceny merytorycznej przez Zespół przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Karty oceny wniosku - przyznanie właściwej liczby punktów (ocena merytoryczna)

L.p.	Organ prowadzący szkołę	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Rodzaj realizowanego zadania	Sposób żywienia w szkole z uwz. warunków lokalowo-technicznych	Przewidywane efekty realizacji zadania	Wskaźnik zamożności jst	Ogólna liczba punktów
Organy, które otrzymały wsparcie finansowe z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”								
1.	Gmina Belsk Duży	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Belsku Dużym	1 pkt	5 pkt	4 pkt	4 pkt	1 pkt	15 pkt
2.	Gmina Brochów	Szkoła Podstawowa im. Władysława Jagiełły w Śladowie	2 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	3 pkt	19 pkt
3.	Miasto Garwolin	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. I Pułku Strzelców Konnych	1 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	2 pkt	17 pkt
4.	Gmina Goworowo	Szkoła Podstawowa im. Św. St. Kostki w Kuninie	1 pkt	5 pkt	3 pkt	5 pkt	3 pkt	17 pkt
5.	Gmina Jedlińsk	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Witolda Gombrowicza we Wsoli w Zespole Szkolno-Przedszkolnym we Wsoli	1 pkt	5 pkt	3 pkt	4 pkt	3 pkt	16 pkt
		Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Jedlińsku w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jedlińsku	1 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	3 pkt	18 pkt
6.	Gmina Kosów Lacki	Szkoła Podstawowa im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Kosowie Lackim	1 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	2 pkt	15 pkt
7.	Gmina Łochów	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej w Łochowie	1 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	3 pkt	16 pkt
8.	Gmina Olszewo-Borki	Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Olszewie-Borkach	1 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	2 pkt	17 pkt
9.	Miasto i Gmina Pilawa	Publiczna Szkoła Podstawowa im. J. Tuwima w Trąbkach	2 pkt	5 pkt	4 pkt	3 pkt	3 pkt	17 pkt
		Publiczna Szkoła Podstawowa w Puznówce	2 pkt	5 pkt	4 pkt	2 pkt	3 pkt	16 pkt
10.	Gmina Policzna	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Policznie	1 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	3 pkt	18 pkt
		Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Czarnolesie	2 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	3 pkt	19 pkt
11.	Gmina Pułtusk	Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. Jana Pawła II w Płocochowie	3 pkt	6 pkt	3 pkt	1 pkt	2 pkt	15 pkt
12.	Gmina Rusinów	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Rusinowie	1 pkt	5 pkt	3 pkt	4 pkt	3 pkt	16 Pkt
13.	Gmina Siedlce	Szkoła Podstawowa im. Płk Leopolda Lisa-Kuli w Pruszyńcu w Zespole Oświatowym w Pruszyńcu	2 pkt	7 pkt	3 pkt	3 pkt	3 pkt	18 pkt
		Szkoła Podstawowa im. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego w Zespole Oświatowo-Wychowawczym w Białkach	2 pkt	5 pkt	4 pkt	4 pkt	3 pkt	18 pkt

		Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Zespole Oświatowym w Golicach	2 pkt	5 pkt	4 pkt	4 pkt	3 pkt	18 pkt
		Szkoła Podstawowa im. Ireny Kosmowskiej w Zespole Oświatowo-Wychowawczym w Strzale	2 pkt	5 pkt	4 pkt	4 pkt	3 pkt	18 pkt
14.	Miasto i Gmina Sochocin	Szkoła Podstawowa w Kołozębiu im. Św. Jana Pawła II	2 pkt	6 pkt	3 pkt	1 pkt	3 pkt	15 pkt
15.	Gmina Strzegowo	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Dąbrowie	2 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	2 pkt	18 pkt
		Szkoła Podstawowa im. Władysława Smoleńskiego w Niedzborzu	2 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	2 pkt	18 pkt
16.	Gmina Szydłowiec	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana III Sobieskiego w Szydłowcu	1 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	3 pkt	18 Pkt
		Publiczna Szkoła Podstawowa im. Biskupa Jana Chrapka w Majdowie	2 pkt	5 pkt	4 pkt	5 pkt	3 pkt	19 pkt
17.	Gmina Zwoleń	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wł. Jagiełły w Zwoleniu	1 pkt	5 pkt	3 pkt	5 pkt	3 pkt	17 Pkt
		Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kpt. pil. Tadeusza Sędzielowskiego w Baryczy	2 pkt	5 pkt	3 pkt	3 pkt	3 pkt	16 pkt
18.	Powiat Otwocki	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 1 dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w Otwocku Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku	2 pkt	5 pkt	3 pkt	3 pkt	2 pkt	15 pkt
Organy, które nie otrzymały wsparcia finansowego z rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”								
1.	Gmina Borkowice	Szkoła Podstawowa im. Janusza Łąckiego w Borkowicach	2 pkt	5 pkt	3 pkt	1 pkt	3 pkt	14 pkt
2.	Gmina Garbatka-Letnisko	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi	1 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	3 pkt	10 pkt
3.	Powiat Szydłowiecki	Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Szydłowcu w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Szydłowcu	3 pkt	6 pkt	0 pkt	1 pkt	0 pkt	10 pkt
4.	Gmina Strachówka	Szkoła Podstawowa im. Rzeczpospolitej Norwidowskiej w Strachówce	Brak oceny punktowej wniosku, zestawienie zawiera wydatki inwestycyjne					0

Czynności związane z oceną wniosków dokonane zostały na posiedzeniach Zespołu w dniach 6, 7, 10, 11, 12, 13 i 14 maja 2021 r. w terminie wynikającym z § 7 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie modułu 3. Następnie w dniu 20 maja 2021 r. sporządzono protokół zawierający elementy wskazane w § 8 ust. 9 ww. rozporządzenia i przekazano go MKO. Integralną część protokołu stanowiły: wykaz szkół, uszeregowany malejąco wg. przyznanej liczby punktów, ze wskazaniem w odniesieniu do każdej ze szkół wnioskowanej kwoty wsparcia finansowego – załącznik nr 1 do protokołu oraz wykaz organów prowadzących, których wnioski nie podlegały ocenie – załącznik nr 2.

Po uzyskaniu odpowiedniej liczby punktów przez szkoły, organy prowadzące otrzymywały wnioskowane wsparcie finansowe. W przypadku, kiedy łączna kwota przedmiotowego wsparcia, o którą wnioskowały organy, w odniesieniu do szkół, które uzyskały identyczną liczbę punktów i powinny zostać objęte wsparciem finansowym jako ostatnie, była wyższa niż posiadana kwota środków w budżecie państwa przypadająca na województwo, kwalifikacja do objęcia szkoły wsparciem finansowym odbywała się w drodze losowania. Zgodnie z wyjaśnieniami MKO z dnia 12 maja 2022 r.: *„Do losowania wykorzystano narzędzie informatyczne w formacie excel, pozwalające uzyskać losową kolejność szkół, zamieszczonych w wykazie, które otrzymały tę samą liczbę punktów. Po dokonaniu losowania otrzymany wykaz został zapisany w formacie pdf. Zastosowanie takiego rozwiązania zapewnia jednakowe i obiektywne kryteria przy kwalifikacji wyników w drodze losowania.”*

W okresie objętym kontrolą wsparcie finansowe otrzymały szkoły, które uzyskały powyżej 15 punktów. Placówki, które otrzymały 15 punktów (28 szkół) zostały objęte losowaniem, zgodnie z § 10 ust. 5 rozporządzenia w sprawie modułu 3, na tej podstawie wsparcie finansowe otrzymało 9 szkół. Kwota wsparcia finansowego wnioskowana przez organ prowadzący w odniesieniu do szkoły, która powinna zostać objęta wsparciem jako ostatnia, była wyższa niż pozostała do rozdysponowania kwota środków z budżetu. Biorąc pod uwagę powyższe wsparciem finansowym objęto kolejne szkoły, których wnioskowane kwoty wsparcia mieściły się w pozostałej do rozdysponowania sumie środków przeznaczonych na powyższy cel, zgodnie z § 10 ust. 6 rozporządzenia. Wsparciem finansowym objęto 11 szkół, z tych co uzyskały 15 punktów.

W toku kontroli ustalono, że wykaz organów prowadzących wraz z wysokością udzielonego wsparcia finansowego, w odniesieniu do poszczególnych szkół opublikowany został na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Kuratorium 25 maja 2022 r. niezwłocznie po jego sporządzeniu. W tej samej dacie przekazano go Wojewodzie w celu publikacji na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej MUW, czym wypełniono obowiązek zawarty w § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie modułu 3.

MKO w piśmie z 12 maja 2022 r. poinformował, że *„Nie wystąpiły przypadki rezygnacji organu prowadzącego z udzielonego wsparcia finansowego, o której mowa w § 10 ust. 3 rozporządzenia (...) Nie wystąpiły przypadki zwiększenia dotacji na pisemny wniosek organu prowadzącego.”*

Kurator terminowo przesłał Ministrowi Edukacji i Nauki zbiorcze informacje o wysokości kwot wsparcia finansowego przyznanych poszczególnym szkołom wraz z kopiami protokołów z przeprowadzonej oceny wniosków.

Umowy, na mocy których przekazywane były środki z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów zadania określonego w Programie (dalej umowy) podpisywane były z gminami/miastami na podstawie uchwały w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz art. 150 ustawy o finansach publicznych¹⁵ i rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3.

Kuratorium opracowało wórn umowy, o której mowa w § 13 ust. 1 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3.

Kurator w piśmie z 12 maja br. wskazał: *„Umowy w zakresie programów rządowych (m. in. w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”) przygotowywane są przez Wydział zajmujący się realizacją danego programu. Opracowany wzór umowy jest konsultowany z Zespołem Finansowo-Księgowym, głównym księgowym i radcami prawnymi, a następnie akceptowany przez Mazowieckiego Wicekuratora Oświaty i Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Na podstawie opracowanego wzoru przygotowywane są umowy dla poszczególnych organów prowadzących. Każda z umów jest parafowana przez osobę, która ją przygotowała, dyrektora wydziału, pracownika komórki finansowej, głównego księgowego, radcę prawnego, Mazowieckiego Wicekuratora Oświaty, a następnie przedkładana do podpisu Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Obowiązująca praktyka w tym zakresie jest wystarczająca.”*

W jednostce prowadzony jest rejestr umów w formie tabelarycznej, zatytułowany – *Lista umów „posiłek w szkole i w domu” 2021*. Rejestr zawiera następujące elementy: liczbę porządkową, organ prowadzący, przyznaną kwotę wsparcia, nr umowy, datę podpisania, datę przekazania do ZFK/podpis, datę wysyłki/podpis i obejmuje wszystkie 53 zawarte umowy.

Umowy spełniały wymogi art. 150 ust. 2 pkt 1 – 6 ustawy o finansach publicznych i obejmowały następujące zapisy:

- 1) szczegółowy opis zadania, w tym cel, na jaki dotacja została przyznana i termin jego wykonania – *„środki przekazane w ramach dotacji dotowany zobowiązany jest przeznaczyć na zakup usług i/lub wyposażenia kuchni w stołówkach szkolnych lub pomieszczeniach przeznaczonych do spożywania posiłków, określonych w złożonym wniosku dla szkoły/szkół; przyznane w ramach dotacji środki finansowe, dotowany może wydatkować od dnia zawarcia umowy do dnia 31 grudnia 2021 r.”* – § 1 umowy;
- 2) wysokość udzielonej dotacji – określono w załączniku nr 2 do umowy;
- 3) termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego – *„termin realizacji programu ustala się do dnia 31 grudnia 2021 r.”* – § 2 umowy;

---

¹⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁵ (dalej ustawa o finansach publicznych – Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.)

- 4) termin i sposób rozliczenia udzielonej dotacji – „dotowany rozliczy dotację oraz prześle sprawozdanie finansowe z realizacji programu w terminie do dnia 15 stycznia 2022 r.”, „dotowany złoży sprawozdanie z realizacji programu do dnia 31 marca 2022 r.”, „Wzór sprawozdań z realizacji programu zostanie udostępniony i opublikowany na stronie internetowej kuratorium Oświaty w Warszawie: www.kuratorium.waw.pl” – § 8 umowy;
- 5) termin zwrotu niewykorzystanej części dotacji, nie dłuższy niż 15 dni od określonego w umowie dnia wykonania zadania, a w przypadku zadania realizowanego za granicą – 30 dni od określonego w umowie dnia jego wykonania – dotowany zobowiązany jest do zwrotu niewykorzystanej dotacji celowej, zwrot niewykorzystanej dotacji dokonywany w terminie do 15 stycznia 2022 r. należy przekazać na rachunek Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie z informacją w treści przelewu o nr umowy, której dotyczy zwrot, odsetkach od niewykorzystanej kwoty dotacji zwróconej po terminie podlegają zwrotowi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych – § 7 umowy;
- 6) tryb kontroli wykonania zadania, w umowie można postanowić, że kontrola będzie prowadzona na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej – dotujący sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania przez dotowanego w tym wydatkowania przekazanych mu środków finansowych, prawo kontroli przysługuje upoważnionym pracownikom dotującego zarówno w siedzibie dotowanego jak i w miejscu realizacji programu, dotowany na żądanie kontrolującego jest zobowiązany dostarczyć lub udostępnić dokumenty i inne nośniki informacji oraz udzielić wyjaśnień i informacji w terminie określonym przez kontrolującego – § 6 umowy.

Wszystkie umowy zawierały zapis o pokryciu ze środków własnych, co najmniej 20% kosztów realizacji zadania, na które przeznaczona została dotacja – zgodnie z § 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3.

W § 4 umów przewidziano obowiązek organu prowadzącego oraz szkół uczestniczących w programie udzielania na żądanie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub kuratorium informacji i wypełniania drogą elektroniczną ankiet dotyczących realizacji zadania w ramach modułu 3 Programu. Z uzyskanych od MKO informacji, w badanym okresie nie wystąpiły przypadki wypełniania ww. ankiet, a właściwy minister nie zwracał się z prośbą o udzielenie ww. informacji w ramach modułu 3 Programu.

§ 9 umów wskazywał możliwość rozwiązania ich przez MKO ze skutkiem natychmiastowym w przypadku:

- wykorzystywania udzielonej dotacji lub jej części niezgodnie z przeznaczeniem;
- nieterminowego lub nienależytego wykonywania umowy, w tym w szczególności zmniejszenie zakresu rzeczowego realizowanego programu, stwierdzonego na podstawie wyników kontroli oraz oceny realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych;
- przekazania przez dotowanego części lub całości dotacji osobie trzeciej pomimo, że nie przewiduje tego niniejsza umowa;
- odmowy poddania się kontroli lub nie doprowadzenia do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie określonym przez dotującego.

W kontrolowanym okresie żadna umowa nie została rozwiązana ze skutkiem natychmiastowym.

Zgodnie z § 10 umowa może być uzupełniana lub zmieniana przy zachowaniu formy pisemnej pod rygorem nieważności. § 14 umowy zawiera zapisy, że jej integralną część stanowią: załącznik nr 1 – Wniosek organu prowadzącego o udzielenie wsparcia finansowego składany w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r. oraz załącznik nr 2 – zestawienie szkół, które otrzymały dotację w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Wykaz umów objętych kontrolą przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Wykaz umów o udzielenie dotacji celowej.

Lp.	Podmiot umowy (organ prowadzący)	Numer umowy	Data zawarcia umowy	Wartość umowy
1	Gmina Belsk Duży	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	77 816,00 zł
2	Gmina Brochów	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	80 000,00 zł
3	Miasto Garwolin	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	80 000,00 zł
4	Gmina Gaworowo	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	80 000,00 zł
5	Gmina Jedlińsk	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	160 000,00 zł
6	Gmina Kosów Lacki	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	64 424,00 zł
7	Gmina Łochów	xxxxxxxxxxx	23.06.2021/03.09.2021	79 894,40 zł
8	Gmina Olszewo - Borki	xxxxxxxxxxx	23.06.2021/22.10.2021	80 000,00 zł
9	Miasto i Gmina Pilawa	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	160 000,00 zł
10	Gmina Policzna	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	160 000,00 zł
11	Gmina Pułtusk	xxxxxxxxxxx	29.06.2021	25 000,00 zł

12	Gmina Rusinów	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	80 000,00 zł
13	Gmina Siedlce	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	285 994,00 zł
14	Miasto i Gmina Sochocin	xxxxxxxxxxx	25.06.2021	24 999,41 zł
15	Gmina Strzegowo	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	160 000,00 zł
16	Gmina Szydłowiec	xxxxxxxxxxx	25.06.2021	160 000,00 zł
17	Gmina Zwoleń	xxxxxxxxxxx	23.06.2021	103 469,00 zł
18	Powiat Otwocki	xxxxxxxxxxx	25.06.2021	13 992,00 zł

Skontrolowane umowy podpisane były przez Wicekuratora Mazowieckiego Kuratorium Oświaty, Panią Dorotę Skrzypek na podstawie pełnomocnictwa nr 34/2/2021 z dnia 18 czerwca 2021 r., w związku z nieobecnością Kuratora przy kontrasygnacie Skarbnika. Na wszystkich umowach widniały podpisy stron, a dodatkowo każda umowa była parafowana przez: osobę sporządzającą, dyrektora wydziału, pracownika komórki finansowej, głównego księgowego, radcę prawnego.

Załącznik nr 2 do umowy – *Zestawienie szkół, które otrzymały dotację w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” 2021 r.* Gminy Policzna nie zawierał podpisu przedstawiciela organu prowadzącego. Wicekurator 20 maja 2022 r. wyjaśnił „*Każda umowa zawierana z organem prowadzącym (zw. „Dotowanym”), który otrzymał wsparcie finansowe w ramach programu zawiera na ostatniej stronie umowy wymagane podpisy: zarówno przedstawiciela jednostki samorządu terytorialnego uprawnionego do reprezentowania danego podmiotu (np. Wójta/Burmistrza/Prezydenta Miasta/Członków Zarządu Powiatu) oraz Skarbnika, który dokonuje kontrasygnaty na umowie, ze względu na fakt powstania zobowiązania pieniężnego.*

Załącznik do umowy został opracowany jako dodatkowy dokument, zawierający wykaz szkół, które otrzymały wsparcie finansowe w ramach programu. Umieszczono na nim pole do uzupełnienia pieczętki „Dotowanego”, czyli nazwy organu prowadzącego, który otrzymał wsparcie finansowe. Nie ma tam wymogu składania podpisu przez przedstawiciela jednostki samorządu terytorialnego. Niemniej jednak niektóre organy prowadzące („Dotowani”) składają tam również podpisy, jak na umowie, zaś niektóre organy prowadzące umieszczają w tym miejscu pieczętkę nagłówkową organu prowadzącego („Dotowanego”). Oba rozwiązania są akceptowane.”

Tylko 2 z kontrolowanych umów¹⁶ były aneksowane. W obu przypadkach zmianie uległ załącznik nr 1 do umowy w części II obejmujący pkt 7 dotyczący kalkulacji kosztów. W obu przypadkach przewidziano zakup dodatkowego sprzętu.

¹⁶ Gminy: Łochów, Olszewo – Borki.

Pod koniec roku kalendarzowego, w którym realizowane są zadania w ramach Programu, organy prowadzące otrzymują pismo o konieczności złożenia rozliczenia finansowego z programu do 15 stycznia kolejnego roku. Mają również dostęp do wzorów rozliczeń finansowych.

We wszystkich poddanych kontroli przypadkach organy prowadzące przekazały do Kuratorium rozliczenia dotacji tzw. sprawozdania finansowe, o których mowa w § 8 zawartych umów w postaci:

- Załącznika nr 1 – *Rozliczenia Finansowego z wykorzystania wsparcia finansowego w roku 2021 składanego w ramach Rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 z przeznaczeniem na wspieranie w latach 2019–2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków* (dalej Rozliczenie Finansowe),
- Załącznika nr 2 – *Zestawienia ilościowo-wartościowego wydatków dokonanych w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r.* (dalej Zestawienie ilościowo-wartościowe),
- Załącznika nr 3 – *Zbiorczego zestawienia ilościowo-wartościowego realizacji zadań w ramach modułu 3 programu „Posiłek w szkole i w domu”* (dalej Zbiorcze zestawienie).

Kurator w piśmie z 12 maja 2022 r. poinformował, że *„Terminu złożenia rozliczenia finansowego w terminie (15 stycznia) nie dotrzymał jeden organ prowadzący.”* Powyższy organ – Gmina Szczawin Kościelny nie został objęty kontrolą.

Poddane kontroli załączniki zawierały podpisy osób upoważnionych, w tym w 7 przypadkach¹⁷ podpis elektroniczny. W przypadku Gminy Jedlińsk załączniki podpisane były *Z upoważnienia Wójta Gminy* przez posiadającego stosowne upoważnienie Sekretarza Gminy. Okazane kontrolującym Zbiorcze zestawienie Miasta i Gminy Kosów Lacki, który przesłany został elektronicznie nie zawierał wymaganego podpisu. W dniu 30 maja 2022 r. przekazano *Potwierdzenie złożenia pisma w Kuratorium Oświaty w Warszawie* przez Miasto i Gminę Kosów Lacki, z którego wynika, że pismo podpisane zostało elektronicznie przez burmistrza i skarbnika.

Rozliczenie Finansowe złożone przez Gminę Rusinów wskazywał w kolumnie c – finansowy wkład własny kwotę ogółem 160 000,00 zł. zamiast 20 000,00 zł. Gmina Rusinów wyjaśniła powyższą oczywistą omyłkę w piśmie z 14 stycznia 2022 r. przed terminem zaakceptowania załączników przez pracowników Kuratorium.

---

¹⁷Gminy: Rusinów, Strzegowo (2 szkoły), Szydłowiec (2 szkoły), Powiat Otwocki.

W każdej z poddanych kontroli spraw po wpływie sprawozdań finansowych Zespół sporządził niezwłocznie *Protokoły rozliczenia dotacji Positek w szkole i w domu – Moduł – 3 2021 r.* Powyższe protokoły były wynikiem realizacji zaleceń pokontrolnych NIK z 19 października 2021 r. i zawierały informacje dotyczące:

- przyznanej kwoty dofinansowania,
- kwoty wkładu własnego,
- kwoty ewentualnego zwrotu niewykorzystanej dotacji,
- daty wpływu sprawozdania finansowego,
- prawidłowego rozliczenia dotacji,
- daty sporządzenia i podpisania protokołu.

Protokoły podpisywane były przez pracownika dokonującego rozliczeń oraz osobę akceptującą – specjalistę w Zespole Finansowo-Księgowym.

W 5 przypadkach¹⁸ doszło do zwrotu części niewykorzystanej dotacji, z czego w jednym przypadku¹⁹ zwrotu dokonano po terminie określonym w § 7 umowy nie naliczając odsetek. Kurator w piśmie z dnia 12 maja 2022 r. wyjaśnił, że *„Zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja Podatkowa: Odsetek za zwłokę nie nalicza się: jeżeli wysokość odsetek nie przekraczałaaby trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej.”*

W lutym każdego roku organy prowadzące informowane są odrębnym pismem, o obowiązku złożenia do 31 marca zbiorczego sprawozdania z realizacji zadania. Mają również dostęp do wzoru sprawozdań.

Zgodnie z wyjaśnieniem MKO z 12 maja 2022 r. *„(...) Podkreślić należy, że po złożeniu przez szkołę sprawozdania do organu prowadzącego (do 28 lutego), organ ten ma miesiąc czasu na przygotowanie zbiorczego sprawozdania z realizacji zadania (do 31 marca) i przekazanie go do wojewody. Natomiast na dokonanie oceny efektów realizacji zadań w skali województwa przewidziany jest okres 15 dni (do 15 kwietnia). Jest to zatem zadanie niesamowicie trudne do realizacji. W związku z tym proces sprawozdawczości na etapie województwa podlega ciągłemu monitorowaniu. Poza skierowaną informacją pisemną, wykonywane są również telefony do organów prowadzących, które nie złożyły jeszcze sprawozdań z przypomnieniem o zbliżającym się terminie ich złożenia. Za terminową realizację powyższych obowiązków, odpowiada organ prowadzący realizujący zadanie.*

---

¹⁸ Dotyczy Gmin: Brochów, Łochów, Siedlce, Zwolen oraz Powiatu Otwockiego.

¹⁹ Dotyczy Gminy Brochów.

Terminu złożenia sprawozdań merytorycznych (31 marca) nie dotrzymany 4 organy prowadzące. W dniu 1 kwietnia wykonane zostały rozmowy telefoniczne mające na celu ustalenie, czy sprawozdanie zostało przez nie wysłane. Organy prowadzące zostały zobowiązane do niezwłocznej realizacji obowiązku sprawozdawczości. W wyniku tych działań, wszystkie organy prowadzące przesłały wymagane sprawozdania. Powyższe organy²⁰ nie zostały objęte kontrolą.

Poddane kontroli sprawozdania sporządzono zgodnie ze wzorem określonym przez Ministra Edukacji i Nauki. Sprawozdania zawierały elementy określone w § 15 ust. 2 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3 tj. m. in.:

- zestawienie liczby szkół i uczniów objętych wsparciem finansowym,
- zestawienie ilościowo-wartościowe wydatków dokonanych w ramach udzielonego wsparcia, z wyszczególnieniem wkładu własnego organu prowadzącego,
- efekty zrealizowanych zadań,
- charakterystykę problemów i barier pojawiających się na etapie realizacji zadania.

Badane sprawozdania podpisane zostały w 7 przypadkach (dotyczą 10 szkół)²¹ przez wójta gminy, burmistrza, burmistrza i skarbnika miasta lub posiadającego stosowne upoważnienie zastępcę burmistrza. 8 sprawozdań (dotyczą 14 szkół)²² złożonych za pośrednictwem platformy ePUAP zawierało podpis elektroniczny osoby upoważnionej, zaś 3 z okazanych kontrolującym sprawozdań²³ nie zawierały wymaganego podpisu. W dniu 30 maja 2022 r. przekazano *Potwierdzenia złożenia pisma w Kuratorium Oświaty w Warszawie* z ww. gmin potwierdzające złożenie podpisu elektronicznego na powyższych sprawozdaniach przez uprawnione osoby.

Wszystkie poddane analizie sprawozdania zostały złożone zgodnie ze wzorem sporządzonym przez Ministra Edukacji i Nauki. W przypadku 5 gmin (dotyczy 6 szkół)²⁴ organy prowadzące złożyły korekty sprawozdań. Wicekurator w piśmie z 20 maja 2022 r. poinformował: *„Po dokonaniu analizy „sprawozdania całościowego” przez pracownika Kuratorium Oświaty i stwierdzeniu rozbieżności, kontaktowano się telefonicznie z osobą wskazaną w sprawozdaniu do kontaktu, wyjaśniano występujące niezgodności, co skutkowało przesłaniem przez organ prowadzący korekty sprawozdania*”. Wyjaśniono również, że notatki z powyższych rozmów sporządzane są odręcznie w trybie roboczym podczas analizy dokumentacji.

---

²⁰ Gminy: Rzekuń, Orońsko, Potworów oraz Powiat Garwoliński.

²¹ Dotyczy sprawozdań złożonych przez Miasto Garwolin, Miasto i Gminę Pilawa, Gminy: Brochów, Kosów Lacki, Policzna, Pułtusk, Zwoleń.

²² Dotyczy sprawozdań złożonych przez Gminy: Jedlińsk, Łochów, Olszewo Borki, Rusinów, Siedlce, Strzegowo, Szydłowiec oraz Powiat Otwocki.

²³ Dotyczy sprawozdań złożonych przez Gminy: Belsk Duży i Goworowo oraz Miasto i Gminę Sochocin.

²⁴ Dotyczy Gmin: Brochów, Goworowo, Pułtusk, Strzegowo oraz Miasta Garwolin.

Przestrzeganie terminów wynikających z rozporządzenia w sprawach modułu 3 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Terminowość czynności dokonywanych w ramach realizacji modułu 3 Programu

LP	Organ prowadzący	Szkoła	Data wpływu wniosku	Data zawarcia umowy	Data udzielenia wsparcia finansowego	Data sporządzenia/ wpływu rozliczenia dotacji	Data sporządzenia/ wpływu korekty rozliczenia dotacji lub dodatkowych wyjaśnień	Data sporządzenia protokołu rozliczenia dotacji	Data wpływu sprawozdania z realizacji zadania
1	Gmina Belsk Duży	Publiczna szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Belsku Dużym	22.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	10.01.2022 /11.01.2022	brak	14.01.2022	07.03.2022
2	Gmina Brochów	Szkoła Podstawowa im. Władysława Jagiełły w Śladowie	20.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	14.01.2022 /14.01.2022	18.01.2022/ 18.01.2022	19.01.2022	22.03.2022/ 25.03.2022 korekta
3	Miasto Garwolin	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. I Pułku Strzelców Konnych	29.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	22.12.2021/ 29.12.2021	04.01.2022/ 05.01.2022	19.01.2022	16.02.2022/ 21.03.2022 korekta
4	Gmina Goworowo	Szkoła Podstawowa im. Św. St. Kostki w Kuninie	23.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	14.01.2022 /14.01.2022	brak	19.01.2022	21.03.2022/ 25.03.2022 korekta
5	Gmina Jedlińsk	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Witolda Gombrowicza we Wsoli w Zespole Szkolno-Przedszkolnym we Wsoli	23.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	13.01.2022/ 14.01.2022	wyjaśnienia 14.01.2022, 18.01.2022	21.01.2022	15.03.2022
6	Gmina Jedlińsk	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Jedlińsku w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jedlińsku	23.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	13.01.2022/ 14.01.2022	brak	14.01.2022	15.03.2022
7	Gmina Kosów Lacki	Szkoła Podstawowa im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Kosowie Lackim	23.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	03.01.2022/ 12.01.2022	brak	21.01.2022	29.03.2022

8	Gmina Łochów	Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Konopnickiej w Łochowie	26.04.2021	23.06.2021 / 03.09.2021	30.06.2021	14.01.2022/ 14.01.2022	brak	21.01.2022	10.03.2022
9	Gmina Olszewo-Borki	Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Olszewie-Borkach	26.04.2021	23.06.2021 / 22.10.2021	30.06.2021	10.01.2022/ 14.01.2022	brak	21.01.2022	11.03.2022
10	Miasto i Gmina Pilawa	Publiczna Szkoła Podstawowa im. J. Tuwima w Trąbkach	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	brak możliwości ustalenia	brak możliwości ustalenia	21.01.2022	08.03.2022
11	Miasto i Gmina Pilawa	Publiczna Szkoła Podstawowa w Puznówce	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	brak możliwości ustalenia	brak możliwości ustalenia	21.01.2022	08.03.2022
12	Gmina Policzna	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Policznie	13.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	03.01.2022/ 10.01.2022	brak	19.01.2022	22.03.2022
13	Gmina Policzna	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Czarnolesie	13.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	03.01.2022/ 10.01.2022	brak	19.01.2022	22.03.2022
14	Gmina Pułtusk	Publiczna Szkoła Podstawowa im. bł. Jana Pawła II w Płocochowie	27.04.2021	29.06.2021	30.06.2021	07.01.2022/ 18.01.2022/	wyjaśnienia 28.01.2022/ 04.02.2022	19.01.2022	10.03.2022, 24.03.2022 korekta
15	Gmina Rusinów	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Rusinowie	29.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	14.01.2022 /14.01.2022	wyjaśnienia 14.01.2022	19.01.2022	18.03.2022
16	Gmina Siedlce	Szkoła Podstawowa im. Płk Leopolda Lisa-Kuli w Pruszyńcu w Zespole Oświatowym w Pruszyńcu	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	31.12.2021/ 10.01.2022	brak	12.01.2022	28.02.2022
17	Gmina Siedlce	Szkoła Podstawowa im. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego w Zespole Oświatowo-Wychowawczym w Białkach	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	31.12.2021/ 10.01.2022	brak	12.01.2022	28.02.2022

18	Gmina Siedlce	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Zespole Oświatowym w Golicach	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	31.12.2021/ 10.01.2022	brak	12.01.2022	28.02.2022
19	Gmina Siedlce	Szkoła Podstawowa im. Ireny Kosmowskiej w Zespole Oświatowo-Wychowawczym w Strzale	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	31.12.2021/ 10.01.2022	brak	12.01.2022	28.02.2022
20	Miasto i Gmina Sochocin	Szkoła Podstawowa w Kołozębim im. Św. Jana Pawła II	23.04.2021	25.06.2021	30.06.2021	29.12.2021/ 05.01.2022	brak	10.01.2022	17.03.2022
21	Gmina Strzegowo	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Dąbrowie	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	12.01.2022 /13.01.2022	brak	14.01.2022	29.03.2022 korekta 04.04.2022
22	Gmina Strzegowo	Szkoła Podstawowa im. W. Smoleńskiego w Niedzborzu	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	12.01.2022 /13.01.2022	brak	14.01.2022	29.03.2022 korekta 04.04.2022
23	Gmina Szydłowiec	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana III Sobieskiego w Szydłowcu	27.04.2021	25.06.2021	30.06.2021	10.01.2022 /12.01.2022	brak	21.01.2022	23.03.2022
24	Gmina Szydłowiec	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Biskupa Jana Chrapka w Majdowie	27.04.2021	25.06.2021	30.06.2021	10.01.2022 /12.01.2022	brak	21.01.2022	23.03.2022
25	Gmina Zwoleń	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wł. Jagiełły w Zwoleniu	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	14.01.2022/ 14.01.2022	brak	17.01.2022	07.03.2022
26	Gmina Zwoleń	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kpt. pil. Tadeusza Sędzielowskiego w Baryczy	28.04.2021	23.06.2021	30.06.2021	14.01.2022/ 14.01.2022	brak	17.01.2022	07.03.2022
27	Powiat Otwock	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 1 w Otwocku Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku	27.04.2021	25.06.2021	30.06.2021	04.01.2022/ 11.01.2022	brak	17.01.2022	02.03.2022

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- 1 Poddane kontroli wnioski złożono między 13 a 29 kwietnia 2021 r. W piśmie z 12 maja 2022 r. MKO wyjaśnił, że „(...) w okresie realizacji Programu przyjmował wnioski złożone lub nadane w terminie do dnia 30 kwietnia danego roku. Stanowisko takie (liczy się data nadania) wyraziło ówczesne Ministerstwo Edukacji Narodowej. Nie wystąpiły przypadki przekroczenia tego terminu przez organy prowadzące.”
- 2 Analizowane umowy zawarto w dniach 23, 25 lub 29 czerwca 2021 r. niezwłocznie po zwiększeniu budżetu wojewody przez ministra właściwego do spraw publicznych.
- 3 Wsparcia finansowego udzielono zgodnie z § 13 ust. 3 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3 w terminie do 14 dni od dnia zawarcia umowy.
- 4 Rozliczenia dotacji tzw. sprawozdania finansowe wpłynęły w terminie przewidzianym w § 8 ust. 1 umów. W przypadku sprawozdań z Miasta i Gminy Pilawa z dokumentacji okazanej podczas kontroli nie można było wywnioskować czy przekazano ją do 15 stycznia 2022 r. w myśl § 8 ust. 1 umowy. Rozliczenie Finansowe zawierało wcześniejszą datę podpisu osoby upoważnionej – 04 stycznia 2022 r., od daty sporządzenia załącznika – 17 stycznia 2022 r. Zestawienie ilościowo-wartościowe sporządzone zostało 10 stycznia 2022 r., natomiast Zbiorcze zestawienie podpisano 17 stycznia 2022 r. Przekazane pismo przewodnie z 17 stycznia 2022 r. wskazywało, iż powyższe dokumenty są korektami rozliczeń. Wicekurator odnosząc się do powyższych rozbieżności wyjaśnił „Gmina Pilawa złożyła rozliczenie finansowe w dn. 4.01.2022 czyli dużo przed terminem. Ponieważ rozliczenie było bardzo ogólne w rozmowie telefonicznej uzgodniono że gmina Pilawa rozpisze bardzo szczegółowo każdą pozycję. Poprawione rozliczenie wpłynęło 10.01.2022 i została zakwestionowana pozycja, której nie było we wniosku, w związku z tym następnie rozliczenie – korekta wpłynęła 17.01.2022 (...) W Szkole w Trąbkach zostały zakwestionowane: dostawa i montaż ościeżnic regulowanych drewnianych fabrycznie wykonanych/ nie było tej pozycji we wniosku/ na kwotę 3243,92. Ta pozycja na wniosek KO została wycofana z rozliczenia (...) W Szkole w Puznówce została zakwestionowana pozycja: „meble gastronomiczne ze stali kwasoodpornej stół ruchomy na kółkach 100x60” (nie było zapisane we wniosku). Kwota pozycji 1319,79 została wycofana z rozliczenia z dotacji.” W przypadku Gminy Pułtusk sprawozdania finansowe sporządzone 5 i 7 stycznia 2022 r. wpłynęły do Kuratorium dopiero 18 stycznia 2022 r. (data nadania 11 stycznia br.)

- 5 *Protokoły rozliczenia dotacji Posiłek w szkole i w domu – Moduł – 3 2021 r.* podpisywano między 10 a 21 stycznia 2022 r. niezwłocznie po wpływie sprawozdań finansowych.
- 6 Sprawozdania oraz korekty wpłynęły w terminie wynikającym z § 15 ust. 1 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3 za wyjątkiem korekty sprawozdania przekazanej przez Gminę Strzegowo, która wpłynęła za pośrednictwem ePUAP 4 kwietnia 2022 r. Zgodnie z wyjaśnieniem z 12 maja 2022 r. *„Podczas korespondencji prowadzonej drogą telefoniczną pracownik Wydziału dokonujący podsumowania programu w skali województwa wyjaśniał szczegółowo sposób wypełniania druku sprawozdania w celu uniknięcia błędów popełnianych przez organ prowadzący w przyszłości (...) Termin wynikający z § 15 rozporządzenia dotyczy złożenia sprawozdań, nie ma zaś takiego wymogu w odniesieniu do ewentualnych korekt. Termin złożenia sprawozdania mija 31 marca, zatem nie ma możliwości, aby ewentualne korekty składane przez organy prowadzące również zostały złożone w tym terminie. Są one składane niezwłocznie po stwierdzeniu takiej konieczności przez pracownika dokonującego weryfikacji prawidłowości złożonej dokumentacji.”* Powyższa korekta wpłynęła w terminie umożliwiającym uwzględnienie danych w niej zawartych w zbiorczym sprawozdaniu z realizacji zadań w ramach modułu 3.

Kurator, na podstawie § 16 rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3, terminowo tj. w dniu 15 kwietnia 2022 r. przekazał Ministrowi Edukacji i Nauki sprawozdanie z realizacji zadań w ramach modułu 3 (dalej sprawozdanie) . Sprawozdanie zawierało wszystkie elementy, o których mowa w § 16 rozporządzenia, tj.:

- zestawienie liczby szkół i uczniów objętych wsparciem finansowym,
- zestawienie ilościowo-wartościowe wsparcia finansowego (z wyszczególnieniem wkładu własnego organów prowadzących szkoły),
- efekty zrealizowanych zadań,
- charakterystykę problemów i barier w realizacji zadań.

Wicekurator w piśmie z 3 czerwca 2022 r. wskazał, że *„Minister nie stwierdził nieprawidłowości w dokumentacji przekazanej przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty na podstawie § 16 rozporządzenia. Kuratorium nie otrzymało informacji o nieprawidłowościach w złożonym sprawozdaniu. Sprawozdanie nie było korygowane.”*

Złożone przez MKO sprawozdanie zawierało szereg informacji o problemach i barierach w zakresie realizacji zadań w ramach modułu 3 Programu. Najważniejsze dotyczyły:

- różnic w cenach zakupionych towarów lub usług w porównaniu do cen wskazanych w kalkulacji kosztów, co wynikało ze wzrostu cen rynkowych, na które organ prowadzący jako zamawiający nie miał żadnego wpływu,
- różnic w ilościach zakupionych sztuk towarów wynikający ze zwiększonych potrzeb szkoły,
- powiększonego zakresu koniecznych prac remontowych niemożliwych do przewidzenia na etapie składania wniosku,
- zmniejszenia liczby wydawanych posiłków w stosunku do faktycznych możliwości stołówek szkolnych, w związku z licznymi zachorowaniami uczniów.

Dodatkowo MKO w piśmie z dnia 12 maja 2022 r. złożyła następujące wyjaśnienia *„W przypadku dużych województw problem stanowi czas realizacji zadania. Proces naboru wniosków, przygotowanie stosownej dokumentacji, ocena wniosków, a następnie zawarcie umów na realizację zadania i konieczność przekazania środków w określonym, krótkim czasie stanowi duże utrudnienie. Ponadto problemem jest jeszcze krótszy czas na podsumowanie programu w skali województwa, w szczególności ze względu na konieczność dokonywania przez organy prowadzące korekt sprawozdań (...)*

Nie wszystkie organy prowadzące dokonują również weryfikacji danych przekazanych przez szkoły i obejmują wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego szkoły, które przekazały dane nieprawidłowe lub niekompletne. W konsekwencji Zespół oceniający wnioski ma trudność z ich oceną formalną i merytoryczną (...).”

Kurator odniosła się również do ryzyk związanych z realizacją programu wskazując, że *„Wejście w życie zapisów rozporządzenia bez możliwości wymiany uwag, doświadczeń, możliwości zadania pytań oraz szerokich konsultacji na forum z udziałem przedstawicieli innych kuratoriów oświaty, mogłoby nieść ryzyko błędnej lub rozbieżnej w poszczególnych województwach interpretacji zapisów rozporządzenia. W związku z tym Mazowiecki Kurator Oświaty, w trosce o jak najlepszą realizację zadań powierzonych przez Wojewodę Mazowieckiego, zorganizował spotkanie z zainteresowanymi przedstawicielami z innych województw i skierował w związku z tym zaproszenie do ówczesnego Ministerstwa Edukacji Narodowej do udziału w spotkaniu, w celu wypracowania jednolitych zasad postępowania podczas realizacji Programu. Spotkanie odbyło się przed pierwszą edycją Programu (w 2019 r.) w Kuratorium Oświaty w Warszawie. Wzięli w nim udział zainteresowani przedstawiciele z kuratoriów oświaty i urzędów wojewódzkich z innych województw oraz przedstawiciele ówczesnego Ministerstwa Edukacji Narodowej.*

Podczas spotkania omówiono zasady realizacji Programu. Dyskutowano o wątpliwościach w zakresie poszczególnych zapisów rozporządzenia, m. in. na temat „wskaźnika zamożności” samorządów, odnośnie wydatków ponoszonych przez organy prowadzące w ramach Programu czy terminów realizacji zadań wynikających z harmonogramu. Poruszono również kwestię wzorów wniosków oraz konieczność opracowania wzorów sprawozdań.

W przypadku dużych województw ryzyko stanowią zbyt krótkie terminy przeznaczone na realizację poszczególnych zadań, które często nakładają się na terminy realizacji innych programów rządowych. Mazowiecki Kurator Oświaty zgłaszał spostrzeżenia i wnioski związane z funkcjonowaniem Programu. (...)

Bieżące uwagi dotyczące realizacji programu Mazowiecki Kurator Oświaty przedstawiał Ministrowi w sprawozdaniach zbiorczych z realizacji Programu, przekazywanych corocznie w terminie przewidzianym w rozporządzeniu (...). Ponadto Mazowiecki Kurator Oświaty na bieżąco kontaktuje się z przedstawicielami Ministerstwa, w ramach bieżących konsultacji jak również z przedstawicielami pozostałych województw, realizujących program.

Mając na uwadze jak najlepszą realizację programu i dbałość o jakość składanych przez organy prowadzące wniosków, Mazowiecki Kurator Oświaty zorganizował w dniu 13 kwietnia br. wideokonferencję poświęconą omówieniu zasad realizacji rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, podczas której przedstawione zostały m. in. zasady wypełniania wniosku w ramach programu w 2022 roku.”

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości/uchybień:

1. Brak aneksowania umów w przypadku zmian w kalkulacji kosztów. W Załączniku nr 2 – Zestawienie ilościowo-wartościowe wydatków dokonanych w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r.:
  - wskazano w przypadku 4 organów prowadzących²⁵ odmienną od prezentowanych w kalkulacji kosztów realizacji zadania stanowiącej pkt 7 wniosku liczbę zakupionych jednostek,
  - wskazano w 1 przypadku²⁶ dodatkowe wyposażenie nie widniejące w kalkulacji kosztów,

²⁵ Dotyczy: Miasta Garwolin (we wniosku w kalkulacji kosztów wskazano 10 zestawów stolik+krzesła. W sprawozdaniu finansowym wskazano 8 zestawów mebli do jadalni), Gminy Pułtusk (zakupiono inną niż wskazano we wniosku liczbę stolików, krzesel, koszy, wózków 3-półkowych, parawanów maskujących), Gminy Siedlce (zakupiono inną niż wskazano we wniosku liczbę sprzętu wykazanego pod poz. 7 i 8 kalkulacji kosztów dla Publicznej Szkoły Podstawowej w Białkach), Gminy Sochocin (zakupiono inną niż wskazano we wniosku liczbę stolików, krzesel).

²⁶ Dotyczy Gminy Jedlińsk, gdzie w Zestawieniu ilościowo-wartościowym dla Publicznej Szkoły Podstawowej im. Witolda Gombrowicza we Wsoli uwzględniono poz. 10 i 11 tj. 15 stołów wielorozmiarowych oraz 30 krzesel Junak nie widniejące we wniosku.

– rozszerzono w 1 przypadku²⁷ pozycje widniejące we wniosku o dodatkowe elementy.

W powyższych przypadkach Kuratorium zaakceptowało przekazane sprawozdania finansowe nie zawierając aneksów do umów. Przytoczone zmiany stanowią zmianę postanowień umowy, a co za tym idzie winny być dokonane w formie pisemnej. Dotowany może wydatkować środki z dotacji celowej tylko na zadanie będące przedmiotem umowy, w tym przypadku określone szczegółowo we wniosku o udzielenie wsparcia finansowego, stanowiącym załącznik do umowy. W piśmie z 20 maja 2022 r. Wicekurator wyjaśnił: *„We wniosku zgodnie z rozporządzeniem uwzględnia się planowane zakupy. W związku, że wnioski składane są wcześniej a dokonywane zakupy w późniejszym terminie oraz biorąc po uwagę czas pandemii Covid -19 gdzie ceny artykułów ulegały zmianie. Zakupu dokonano zgodnie z kalkulacją kosztów w zakresie planowanego asortymentu.”* W wyjaśnieniach z 30 maja 2022 r. wskazano, że *„Aneks do umowy jest zawierany w sytuacji, kiedy np. organ prowadzący zgłasza potrzebę dokonania zakupu dodatkowego wyposażenia, nieprzewidzianego w złożonym wniosku np. w wyniku oszczędności (ze względu na niższe ceny), z zachowaniem wymogów rozporządzenia oraz w ramach przyznanej kwoty wsparcia finansowego.”* W przypadku Gminy Jedlińsk Kurator w piśmie z 3 czerwca 2022 r. wyjaśnił: *„(...) zakupiono krzesła i stoły, które były zaplanowane we wniosku (ten sam asortyment, lecz w innej cenie jednostkowej i w innej liczbie), co wynikało z oszczędności w trakcie realizacji zadania. Zaoszczędzono na ww. pozycjach kwotę 8.430 zł, która została w całości przeznaczona na zakup większej ilości krzesel i stolików, czyli asortymentu, uwzględnionego we wniosku. Wójt Gminy Jedlińsk poinformował Mazowieckiego Kuratora Oświaty o tym fakcie. Tego rodzaju zmiana nie wymagała aneksu, ponieważ zakupiono wyposażenie, które było zaplanowane w złożonym wniosku (w innej liczbie i innej cenie jednostkowej). Na etapie rozliczenia finansowego organ prowadzący umieścił pozycje: krzesła i stoły w dodatkowych wierszach tabeli, w celu większej przejrzystości przedkładanego dokumentu. Wymogi rozporządzenia oraz zapisy umowy zostały zachowane i nie miało to wpływu na wysokość przyznanej dotacji.”*

Wskazać należy, że zmiana ilości zakupionego sprzętu w ramach zadań modułu 3 Programu, a tym bardziej zakupienie dodatkowego sprzętu lub usługi nie wskazanych we wniosku

---

²⁷ Dotyczy Miasta i Gminy Pilawa (we wniosku w kalkulacji kosztów dla szkoły w Trąbkach wskazano w poz. 6 piec konwekcyjno-parowy z kosztem całkowitym 10 000,00 zł. W Zestawieniu ilościowo-wartościowym wydatków pod poz. 6 kalkulacji kosztów wskazano piec konwekcyjno-parowy elektryczny o wartości brutto zakupionego przedmiotu 9507,90 zł oraz montaż i podłączenie pieca o wartości 3690,00 zł.

W przypadku szkoły w Puznówce we wniosku w kalkulacji kosztów wskazano w poz. 5 kuchnia z piekarnikiem z kosztem całkowitym 8 700,00 zł. W Zestawieniu ilościowo-wartościowym wydatków pod poz. 5 kalkulacji kosztów wskazano kuchnię z piecem konwekcyjnym 5 palnikowym o wartości brutto zakupionego przedmiotu 9820,32 zł oraz materiały do podłączenia i uruchomienia kuchni o wartości 738,00 zł).

stanowi zmianę postanowień umowy i powinna być ona dokonana w formie pisemnej. Zgodnie z § 10 podpisanych umów, wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności. § 14 wskazuje, że załączniki do niniejszej umowy stanowią jej integralną część. Kalkulacja kosztów realizacji zadania, jako element wniosku organu prowadzącego o udzielenie wsparcia finansowego, stanowi załącznik nr 1 do umowy, dlatego zmiany rodzaju planowanego wyposażenia, usługi lub liczby jednostek powinny spowodować zawarcie aneksów do umów.

2. Brak realizacji prawa kontroli w siedzibie dotowanego, jak i miejscu realizacji programu zgodnie z § 6 ust. 3 umowy. W piśmie z 12 maja 2022 r. wskazano „(...) *Kontrola prawidłowości wykonania zadania przez organ prowadzący, w tym wydatkowania przekazanych mu środków finansowych realizowana jest dwutorowo; tzn. przez dwie niezależne komórki urzędu:*

a) poprzez analizę sprawozdawczości finansowej (rozliczenie dotacji) realizowaną przez Zespół Finansowo-Księgowy w styczniu.

Na tym etapie dokonywana jest kontrola finansowa (rozliczenie zadania), m. in.:

- czy został zrealizowany obowiązek zapewnienia w odniesieniu do każdej szkoły objętej wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego, wkładu własnego w wysokości co najmniej 20% kwoty kosztów realizacji zadania,*
- czy poniesione wydatki (w ramach poszczególnych pozycji kosztorysu) są zgodne z kalkulacją kosztów zaplanowaną na etapie złożenia wniosku,*
- czy nie pojawiły się wydatki, które nie zostały zaplanowane na etapie wniosku,*
- terminowość zapłaty za faktury,*
- czy prawidłowo zostały opisane faktury,*
- czy w terminie dokonano zwrotu dotacji w przypadku niewykorzystania jej części lub całości,*
- ewentualne wyjaśnienia w przypadku występujących rozbieżności.*

Należy zauważyć, że poza zestawieniem faktur, w ramach rozliczenia przekładane są również kserokopie faktur, potwierdzone za zgodność z oryginałem, które pozwalają na dogłębną weryfikację poniesionych wydatków.

b) poprzez analizę sprawozdawczości całościowej z realizacji zadania, realizowaną przez Wydział Informacji i Programów Rządowych.

Na tym etapie dokonywana jest kontrola merytoryczna wraz z elementami kontroli finansowej, m. in.:

- czy osiągnięte zostały efekty zrealizowanych zadań, zaplanowane na etapie składania wniosku,*

- w ilu szkołach wykonano usługi remontowo-adaptacyjne w stołówkach lub pomieszczeniach przeznaczonych do spożywania posiłków (jadalni),
- w ilu szkołach wyposażono kuchnie w stołówce szkolnej,
- w ilu szkołach wyposażono pomieszczenia przeznaczone do spożywania posiłków,
- podsumowanie kosztów realizacji zadania,
- czy wystąpiły problemy i bariery w realizacji zadań.

Przedkładając powyższą dokumentację, organy prowadzące poświadczają realizację zadań, wynikających z zawartej umowy.

Zapisy umowy umożliwiają przeprowadzanie kontroli w miejscu realizacji zadania, ale nie obligują do podejmowania takich działań. Narzędzie to może być przydatne w przypadku wystąpienia szczególnej sytuacji, która wymagałaby podjęcia działań w terenie.

Ponadto należy zauważyć, że w sytuacji pandemii, kiedy szkoły pracowały zdalnie, urzędy w dużej mierze również, przeprowadzenie kontroli w miejscu realizacji zadania było bardzo trudne do realizacji, wręcz niemożliwe (...)

Wskazać należy, że zgodnie z § 6 ust. 1 umowy „Dotujący sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania przez Dotowanego”. Powyższy zapis ma na celu zapewnienia zgodności umowy z przepisami przewidzianymi przez ustawodawcę w zakresie umowy o dotację tj. art. 150 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z ww. artykułem „Dysponent części budżetowej lub dysponent środków, o których mowa w [art. 127 ust. 2](#), udzielając dotacji celowej, w tym jednostce sektora finansów publicznych, w przypadku gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania tej dotacji, zawiera umowę, która określa w szczególności: (...) tryb kontroli wykonania zadania; w umowie można postanowić, że kontrola będzie prowadzona na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli w administracji rządowej.”

Odnosząc się do wyjaśnień kontrolowanego, zgodnie z którymi „Rządowy program „Posiłek w szkole i domu” jest programem wieloletnim, zatem kontrole „zewnętrzne” mogą być realizowane w całym okresie jego trwania.”, wskazać należy, że kontrole powinny realizowane być na bieżąco. W każdym roku w ramach Programu przewidzianego na lata 2019-2023 zawieranych jest kilkadziesiąt umów dotacji. Brak bieżącej kontroli może wpływać na poziom sporządzanych sprawozdań i skutkować pojawieniem się nieprawidłowości/uchybień wskazanych w pkt 1 projektu wystąpienia pokontrolnego.

3. Błędy w *Protokołach rozliczenia dotacji Posiłek w szkole i w domu – Moduł – 3 2021 r.* Protokoły w 17 przypadkach²⁸, spośród 27 poddanych kontroli, zawierały błędne daty sporządzenia oraz błędne daty akceptacji rozliczenia, a w 11 przypadkach²⁹ również błędne daty zawarcia umowy. Dodatkowo 1 protokół sporządzony i podpisany został w dacie wcześniejszej, niż widniejąca w protokole data wpływu przytoczonych wyjaśnień³⁰, co budziło wątpliwości, czy dokument faktycznie podpisany został we wskazanej dacie. W wyjaśnieniach z 20 maja 2022 r. Wicekurator wskazał, że są to oczywiste omyłki pisarskie. Ponadto protokół Gminy Goworowo nie zawierał daty przy podpisie specjalisty – xxxxxxxxxxxx xxxxx, co zgodnie z przekazaniem wyjaśnieniem było przeoczeniem.

Dodatkowo przedstawiona dokumentacja wskazuje, że:

1. Gmina Brochów dla Szkoły Podstawowej w Śladowie zakupiła 1 szt. zmywarki wyparzarki kapturowej za kwotę 12 000,52 zł, co stanowi wydatek majątkowy, który zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie modułu 3 nie powinien podlegać finansowaniu. I tak:
  - wniosek organu prowadzącego o udzielenie wsparcia finansowego w kalkulacji kosztów realizacji zadania zawiera pod poz. 6 zapis zmywarka wyparzarka kapturowa, z kosztem całkowitym 9 000,00 zł,
  - w Zestawieniu ilościowo – wartościowym wartość brutto zakupionego przedmiotu/usługi wyniosła 12 000,52 zł,
  - korekta nr 1 do Zestawienia ilościowo – wartościowego sporządzona w dniu 18 stycznia 2022 r. zawiera pod poz. 6 zapis zmywarka wyparzarka kapturowa, wartość brutto zakupionego przedmiotu/usługi 10 000,00 zł,
  - wyjaśnienia Wójta Gminy Brochów do Rozliczenia finansowego z dnia 18 stycznia 2022 r. wskazują, że „(...) na etapie wniosku Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Władysława Jagiełły w Śladowie z dnia 12.04.2021 r. w kalkulacji kosztów realizacji zadania została zawnioskowana pozycja: Zmywarka wyparzarka kapturowa na kwotę 9 000 zł. W wyniku przeprowadzonego zapytania ofertowego ostateczna kwota zakupu zmywarki wyniosła 12 000,52 zł. W załączniku nr 2 sprawozdania wykazano wartość zakupu zmywarki na kwotę 10 000,00 zł.”,

---

²⁸ Gminy: Belsk Duży, Brochów, Goworowo, Jedlińsk (2 protokoły), Łochów, Olszewo Borki, Siedlce (4 wnioski), Szydłowiec (2 protokoły), Garwolin, Miasto i Gmina Pilawa (2 wnioski), Powiat Otwocki.

²⁹ Gminy: Belsk Duży, Brochów, Goworowo, Siedlce (4 wnioski), Szydłowiec (2 protokoły), Miasto Garwolin, Powiat Otwocki.

³⁰ Dotyczy Gminy Pułtusk. Protokół podpisano 19 stycznia 2022 r., wyjaśnienia wpłynęły do Kuratorium 04 lutego 2022 r.

- z treści *Protokołu rozliczenia dotacji Posiłek w szkole i w domu – Moduł – 3 2021 r.* z dnia 19 stycznia 2022 r. wynika, że gmina dokonała zwrotu części kwoty dotacji w wysokości 2 000,52 zł; rozliczenie zostało wykonane prawidłowo. Dodatkowo w uwagach do protokołu wskazano: *„Gmina Brochów w pierwszym rozliczeniu wykazała zakup zmywarki wyparzarki kapturowej w kwocie 12 000,52. Ponieważ zgodnie z rozporządzeniem nie jest to wydatek bieżący gdyż przekracza kwotę 10 000,-. W związku z powyższym Gmina Brochów dokonała korekty rozliczenia a kwotę 2000,52 zł. zwróciła. Rozliczenie pierwotne wpłynęło 14.01.2022 r. Korekta zaś 18.01.2022 r. Rozliczenie zaakceptowane dn. 19.01.2021 r.”*
- Korekta nr 2 do Zestawienia ilościowo – wartościowego sporządzona dnia 22 kwietnia 2022 r. nie zawierała poz. zmywarka wyparzarka kapturowa, a kwota wkładu własnego uległa zmniejszeniu o 10 000,00 zł. Kwota dotacji nie uległa zmianie.

Zgodnie z wyjaśnieniami Wicekuratora z 20 maja 2022 r. *„Po analizie i sprawdzeniu całości rozliczenia dotacji zakup zmywarki jest kwestią sporną i jest w trakcie wyjaśniania (...)”* W piśmie z 30 maja 2022 r. wskazano *„(...) Po ustaleniach telefonicznych pomiędzy Główną Księgową a Gminą Brochów, zmywarka została wycofana z dotacji. W nawiązaniu do ustaleń Gmina Brochów przesłała korektę rozliczenia i wycofała pozycję zakupu zmywarki, co nie miało wpływu na kwotę dotacji.”* Korekta przesłana przez Gminę Brochów w dniu 22 kwietnia 2022 r. nie została uwzględniona w sprawozdaniu rocznym. Ponadto zgodnie z wyjaśnieniem MKO z 3 czerwca 2022 r. *„Gmina Brochów nie złożyła korekty sprawozdania z realizacji zadania.”*

2. Miasto i Gmina Pilawa dla Szkoły Podstawowej w Trąbkach wykazała w Zestawieniu ilościowo-wartościowym wydatków pod poz. 6 kalkulacji kosztów piec konwekcyjno-parowy elektryczny o wartości 9507,90 zł oraz montaż i podłączenie pieca o wartości 3690,00 zł., a dla Szkoły Podstawowej w Puznówce wykazała w Zestawieniu ilościowo-wartościowym wydatków pod poz. 5 kalkulacji kosztów kuchnię z piecem konwekcyjnym 5 palnikowym o wartości 9820,32 zł oraz materiały do podłączenia i uruchomienia kuchni o wartości 738,00 zł, co łącznie w przypadku każdej ze szkół przekroczyło kwotę 10 000,00 zł i stanowi wydatek majątkowy, który zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie modułu 3 nie powinien podlegać finansowaniu. I tak:
  - wniosek organu prowadzącego o udzielenie wsparcia finansowego w kalkulacji kosztów realizacji zadania zawiera dla Szkoły Podstawowej w Trąbkach pod poz. 6 zapis piec konwekcyjno-parowy z kosztem całkowitym 10 000,00 zł, a dla Szkoły Podstawowej w Puznówce kuchnia z piekarnikiem z kosztem całkowitym 8 700,00 zł,

- z treści *Protokołów rozliczenia dotacji Posiłek w szkole i w domu – Moduł – 3 2021 r.* z dnia 21 stycznia 2022 r. wynika, że Miasto i Gmina Pilawa nie dokonała zwrotu dotacji, a rozliczenie zostało wykonane prawidłowo,
- sprawozdanie z 23 lutego 2022 r. w pkt 4 *Zbiorcza charakterystyka problemów i barier w realizacji zadań* zawierało informacje, że „(...) *Różnice występujące pomiędzy kalkulacją kosztów we wniosku a realizacją zadania występowały przede wszystkim z dużych różnic cen, które wystąpiły między wstępną kalkulacją na początku 2021 roku, a ich realizacją w drugiej połowie roku (...)*”.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie wpłynęły korekty Zestawienia ilościowo-wartościowego organu prowadzącego. Z informacji uzyskanych drogą elektroniczną wynika, że Miasto i Gmina Pilawa ww. zakupów nie ujęła w ewidencji księgowej jako środek trwały.

Ponadto stwierdzono nieścisłości w załączniku 1 do protokołu z oceny wniosków. W poz. 219 (Powiat Szydłowiecki) wskazano negatywny wynik weryfikacji merytorycznej, mimo tego przyznano placówce 10 punktów, natomiast w przypadku poz. 329-331 wskazano pozytywny wynik weryfikacji merytorycznej, nie przyznając żadnego punktu. Kurator w piśmie z 12 maja 2022 r. wyjaśnił: „*W Załączniku nr 1 do protokołu w poz. 219 i 329-331 wystąpiła oczywista omyłka pisarska podczas przygotowywania dokumentu. Sytuacja ta nie wpływała na dalsze decyzje, podejmowane w zakresie udzielania dotacji*”.

W toku kontroli ustalono również, że *Rozliczenie Finansowe* złożone przez Gminę Policzna zawierało w tabeli pod poz. 1 i 2 Publiczną Szkołę Podstawową im. Jana Kochanowskiego w Policznie, nie uwzględniając Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Kochanowskiego w Czarnolesie. MKO w piśmie z 20 maja 2022 r. wskazał, że jest to błąd pisarski, a Zestawienie ilościowo-wartościowe zawierało już poprawne dane.

Biorąc pod uwagę całość materiału dowodowego informuję, że realizację przez KO zadań w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 powierzone w ramach Porozumienia oceniono **pozytywnie pomimo nieprawidłowości**.

Wobec niniejszych ustaleń zobowiązuję Panią Kurator do podjęcia działań mających na celu wzmożenie nadzoru nad realizacją kontrolowanego zadania oraz wyeliminowanie w przyszłości powstawania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, a w szczególności do:

1. Realizacji, w miarę możliwości kadrowych, prawa kontroli w siedzibie dotowanego, jak i miejscu realizacji programu, zgodnie z § 6 ust. 3 zawartych umów.

2. Rzetelnego sporządzania *Protokołów rozliczenia dotacji Posiłek w szkole i w domu – Moduł – 3 2021 r.* zawierających poprawne dane takie jak np.: daty sporządzenia, akceptacji rozliczenia, zawarcia umowy.

Dodatkowo przypominam o konieczności dokonywania oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego i rozliczania przyznanej dotacji z uwzględnieniem obowiązujących przepisów, w tym rozporządzenia w sprawie realizacji modułu 3. Zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia wydatki ponoszone w ramach realizacji zadania, stanowią wydatki bieżące organów prowadzących. Zapis ten oznacza, że obecnie możliwe jest dokonywanie zakupów wyposażenia jedynie o wartości do 10 000 zł.

Wskazuję również na potrzebę rzetelnego sporządzania protokołów z oceny wniosków, oraz szczegółowej analizy otrzymanej dokumentacji finansowej.

Jednocześnie, w dniu 31 sierpnia 2022 r., wpłynęło do Urzędu pisma Wicekuratora odnoszące się do braku aneksowania umów w przypadku zmian w kalkulacji kosztów. W korespondencji przekazano wyjaśnienia na temat działań podjętych w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości: *„W kolejnych latach realizacji programu, w zawieranych umowach wprowadzony zostanie stosowny zapis, dopuszczający ewentualne zmiany w zakresie ilości bądź rodzaju kupowanego sprzętu, wyszczególnionego w kalkulacji kosztów zawartej w złożonym wniosku, bez konieczności aneksowania umów.*

Konsekwencją przyjęcia takiego procedowania jest zmiana treści umowy, zawieranej z organem prowadzącym, w której dodany został stosowny zapis w tym zakresie: „Dotujący dopuszcza zmiany w zakresie nazwy rodzaju planowanego wyposażenia i/lub usługi oraz kosztu jednostkowego i liczby jednostek, w formie informacji pisemnej Dotowanego o planowanych odstępstwach w zakresie danych zawartych w kalkulacji kosztów we wniosku o udzielenie wsparcia finansowego. Pozostałe zmiany i uzupełnienia niniejszej umowy wymagają formy pisemnej w postaci aneksu.”

W związku z powyższym odstępuję od zalecenia pokontrolnego w powyższym zakresie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią Kurator na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty

otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda

Dyrektor Wydziału Kontroli